

Länsstyrelsernas fordonsregister

1916–1972

Funktioner

Fordonsregister fördes 1916–1972 av länsstyrelserna. Registreringsbeteckningen bestod av länsbokstaven för det län där fordonets ägare var folkbokförd samt ett ordningsnummer, exempelvis W 123 för ett fordon registrerat i Kopparbergs län. Registreringsbeteckningen ändrades då fordonets ägare skrev sig i ett annat län eller om fordonet såldes över länsgränsen. 1972 överfördes länsstyrelsernas register till ett rikstäckande databaserat register vid Trafiksäkerhetsverket. I samband med överföringen ändrades också registreringsbeteckningarna till en kombination av tre bokstäver och tre siffror, som gäller oavsett var i landet fordonets ägare bor. Detta system är ännu i bruk.

På Riksarkivet i Uppsala förvaras fordonsregistren för Kopparbergs, Södermanlands, Västmanlands, Uppsala och Örebro län.

Förhistoria

Införandet av särskilda fordonsregister föregicks av ett beslut 1907 om att alla automobiler i drift skulle vara försedda med ett igenkänningsmärke, bestående av en länsbokstav och ett ordningsnummer. Beslut om tilldelning av igenkänningsmärke fattades av länsstyrelsen. Enligt föreskriften skulle länsstyrelsen anteckna uppgiften om märkets innehåll på det ena av de två besiktningsinstrument som besiktningsmannen lämnat in till länsstyrelsen och sedan skicka det till automobilens ägare. Det andra exemplaret skulle behållas av länsstyrelsen.

Uppbyggnad

Registren fördes 1916–1923 i bundna böcker, uppdelade i en avdelning för automobiler och en för motorcyklar. För varje automobil anslogs två uppslag och för motorcykel ett. Från 1924 fördes register på lösa blad och fr.o.m. 1942 på kort, ett för varje fordon.

Efterhand infördes särskilda avdelningar för lastbilar, motorcyklar, bussar, traktorer och släpvagnar. Varje avdelning utgör ett eget register med en egen nummerserie. Tillägget av ett A efter länsbokstaven i registreringsbeteckningen för vissa län i slutet av 1960-talet innebar bl.a. för Kopparbergs län att en ny avdelning för personbilar som registrerades från 1968 skapades med en egen nummerserie från 10 och uppåt.

För att få en löpande nummerordning vid övergången från registrering i bundna böcker till lösblad 1924 kunde fordon som förts över från det äldre registret tilldelas ett nytt ordningsnummer. Både det nya och det gamla numret antecknades i båda registren. Man beslöt att ett ordningsnummer som blivit ledigt när ett fordon avförts ur registret kunde tilldelas ett annat fordon vid nyregistrering. Detta gällde fram till 1972. Det kan därför finnas flera fordon av skilda märken med samma beteckning i de olika registren.

Beredskapsförteckningen från 1939, senare kallad bilreservregistret, bildades av de registerblad/kort för fordon som avregistrerats men inte avförts ur registren. Om fordonet skulle inregistreras igen fördes bladet/kortet över till det ordinarie registret.

Innehåll

Registren innehåller bl.a. uppgifter om fordonens märke, årsmodell, chassi- och motornummer, ägare, datum för ägarbyte, registreringsdatum och datum för avföring ur registret. På en del kort framgår också tidigare eller senare registreringsbeteckningar från andra län. Registren är förda i löpande nummerordning inom varje avdelning.

Sökhjälpmedel

Riksarkivets datoriserade beståndsregister upplyser, liksom NAD, om vilka arkiv som förvaras här. För varje arkiv finns i forskarsalen en förteckning som redovisar hur arkivet är ordnat i serier och volymer. Beställningar ur arkiven görs ur respektive förteckning.

Fordonsregistren ingick t.o.m. 1953 i länsstyrelsernas landskansliers arkiv, därefter i Allmänna sektionens arkiv och slutligen fr.o.m. 1971-07-01 i Allmänna enhetens arkiv. Vissa avvikelser från detta kan dock förekomma. Vanligtvis har i arkivförteckningarna det äldre bilregistret fr.o.m. ca 1916 förtecknats under signum C, medan det från tiden 1942–1973 ofta förtecknats under serien D 15, med underserier för vardera bil, motorcykel och släpvagn.

För att kunna återsöka ett fordon måste man känna till dess registreringsnummer och vilket slags fordon det gäller (personbil, buss etc.). Eftersom registren kan innehålla flera fordon av olika märken med samma registreringsnummer kan det även vara bra att känna till dess märke och årsmodell. Beroende på när fordonet registrerats och hur handlingarna ordnats kan det vara nödvändigt att söka i flera register. Till fordonsregistret i Kopparbergs län finns det, fram till 1946, särskilda register med namn på automobil- och motorcykelägarna. Påpekas bör att det i fordonsregistret för Västmanlands län saknas registreringsbevis från ca 1928 till 1939.

I samband med överföringen av de länsvis förda registren till ett rikstäckande register upprättades ett korsregister på mikrokort, tillgängligt på Riksarkivet i Uppsala, där man kan söka från den nya beteckningen till den äldre och vice versa.

Fordonsregistren för perioden 1942–1973 är numera skannade för alla våra län. I det skannade registret går det att bl.a. söka på registreringsnummer, chassi-/ramnummer, motornummer och märke. Träffsäkerheten är dock inte hundra procentig. De skannade fordonsregistren finns tillgängliga på några datorer i Riksarkivet i Uppsalas expedition.

Text av Lars Harbe

Skapad 1997-10-10

Uppdaterad av Roger Nyberg 2018-11-30

Uppdaterad 2025-06-27